

raad voor cultuur
raad voor cultuur
raad voor cultuur

R.J. Schimmelpennincklaan 3
postbus 6124;
2506 AE Den Haag
telefoon +31(0)70 310 66 86
fax +31(0)70 361 47 27
e-mail cultuur@cultuur.nl
www.cultuur.nl

De Minister van Onderwijs,
Cultuur en wetenschap
p/a de Algemene Rijksarchivaris
Postbus 90520
2509 LM 's-Gravenhage

datum: 24 augustus 2006
uw kenmerk: C/S&A/06/1394
uw brief van: 25 juni 2006
ons kenmerk: arc-2006.03077/10

onderwerp: ontwerp-selectielijsten voor de archiefbescheiden van de Onderwijsraad

Zeer geachte mevrouw Van der Hoeven,

In de hierboven vermelde brief vraagt uw taakvoorganger, staatssecretaris Van der Laan, de Raad voor Cultuur advies over verschillende ontwerp-selectielijsten voor de archiefbescheiden van de Onderwijsraad. Het betreft ontwerp-lijsten op de terreinen *Basisonderwijs* over de periode 1945-1998, *Middelbaar beroepsonderwijs en voortgezet algemeen volwassenenonderwijs* over de periode 1968-1999, *Speciaal onderwijs* over de periode 1950-1996, *Wetenschappelijk onderwijs* over de periode (1945) 1960-1997, *Voortgezet onderwijs* over de periode 1968-1998, *Hoger beroepsonderwijs* over de periode (1945) 1968-1998 en *Advisering Onderwijsraad* over de periode 1980-2003. U draagt deze lijsten zelf voor vaststelling voor in uw hoedanigheid van zorgdrager in de zin van de Archiefwet 1995.

In uw brief verzoekt u de Raad om binnen acht weken advies uit te brengen. De Raad heeft de ontwerp-lijsten in eerste instantie aan procedurele en vervolgens aan inhoudelijke aspecten getoetst. Hij biedt u bij deze zijn bevindingen¹ aan.

Toetsing van procedurele aspecten

De Raad is van mening dat de voorbereiding van de ontwerp-lijst in procedurele zin voldoet aan de wettelijke vereisten.

¹ Dit advies is voorbereid door de Bijzondere Commissie Archieven van de Raad. In zijn brief dd. 24 juli 2006, kenmerk rc.2006.03126/1 heeft de Raad u geïnformeerd over de wijze waarop hij in het vervolg invulling geeft aan zijn adviestaak ingevolge artikel 5, tweede lid, van de Archiefwet 1995.

Toetsing van inhoudelijke aspecten

De Raad plaatst twee inhoudelijke kanttekeningen bij de ontwerp-selectielijsten van de Onderwijsraad:

Allereerst merkt de Raad op dat het historisch belang van het voornaamste product van de Onderwijsraad, te weten de adviezen van dit college, onvoldoende genuanceerd gewogen is. De voorgestelde bewaarstrategie is dat algemene adviezen voor bewaring in aanmerking komen en uitvoerende adviezen kunnen worden vernietigd. De Raad wijst u er op dat die strategie ertoe leidt dat alle adviezen over regelgeving, ook op het niveau van aanwijzingsbesluiten bijvoorbeeld, worden bewaard. Naar de mening van de Raad voert dat te ver. Relevant acht hij slechts die dossiers rondom adviezen over algemeen verbindende voorschriften op het niveau van wetten en amvb's en over brede beleidsonderwerpen. Voorafgaand aan dergelijke adviezen zullen naar verwachting binnen de Onderwijsraad uitgebreide beraadslagingen hebben plaatsgevonden die inzicht geven in het adviesproces en de afwegingen van de Onderwijsraad.

De overige 'algemene' adviezen van de Onderwijsraad hebben betrekking op lagere regelgeving en besluiten van algemene strekking en zijn daarom minder van belang. Bovendien zullen deze adviezen onderdeel uitmaken van de wet- en regelgevingsdossiers die op het departement gevormd worden. Voor zover die dossiers relevant zijn voor de reconstructie van de hoofdlijnen van het onderwijsbeleid worden zij door OCW bewaard en overgedragen. De Raad is dan ook van mening dat de dossiers van de adviestrajecten met betrekking tot lagere regelgeving en besluiten van algemene strekking bij de Onderwijsraad voor vernietiging in aanmerking komen. Eén uitzondering op die lijn acht de Raad wel van belang: de adviezen waarin de gelijkstelling van bijzonder en openbaar onderwijs een rol speelt. De kwestie van de gelijkberechtiging is in Nederland tot op de dag van vandaag een maatschappelijk en politiek zwaarwegend issue. Bovendien is de Onderwijsraad mede in het leven geroepen om op die gelijkberechtiging toe te zien. Nog steeds is dat een van de hoofdtaken van de Onderwijsraad. Daarom adviseert de Raad u de neerslag van de voorbereiding van alle adviezen waarbij dit aspect een rol speelt, voor bewaring aan te merken.

Een tweede kanttekening betreft de zorgvuldigheid van de door de archiefvormer gemaakte afwegingen. De zware vaststellingsprocedure voor selectielijsten is bedoeld om een zorgvuldige weging te bewerkstelligen van de belangen die met selectie zijn gemoeid. De Raad acht het dan ook uitermate betreurenswaardig in de verslagen van de voor de Onderwijsraad gevoerde driehoeksoverleggen te moeten lezen dat de Onderwijsraad zelf 'niet precies weet waarom' hij voor de meeste handelingen een vernietigingstermijn van 10 jaar voorstelt en dat men deze termijn op aanraden van de materiedeskundige historicus in deze procedure zonder nadere afweging verlaagt tot 5 jaar. De Raad adviseert u de Onderwijsraad, voor wiens archieven u zelf als

zorgdrager rechtstreeks verantwoordelijk bent, te vragen zijn vernietigingstermijnen nader af te wegen en te onderbouwen.

Advies

De Raad adviseert u de ontwerp-selectielijsten vast te stellen met inachtneming van de opmerkingen die gemaakt zijn in dit advies.

Hoogachtend,

Els H. Swaab
Voorzitter

Kees Weeda
Algemeen secretaris